

NOTAT

Næstved, den 17. August 2023/ja

Redegørelse for stigning i tilslutningsbidraget ved Næstved Fjernvarme.

Indledning

Tilslutningsbidraget der betales til Næstved Fjernvarme er steget gennem den senere tid. Årsagen hertil skyldes en lang række faktorer, som har betydning for økonomien.

Næstved Fjernvarme er et non-profit selskab. Det betyder:

- at vi ikke må tjene/tabe penge på salg og etablering af fjernvarme
- at etablering af nye fjernvarmeområder IKKE må belaste de eksisterende kunder økonomisk (positiv selskabsøkonomi)

Når der skal etableres nye fjernvarmeområder, skal der udarbejdes et projektforslag efter lovgivningens regler herom. Projektet skal udvise positiv samfundsøkonomi, positiv selskabsøkonomi (eksisterende kunder skal ikke betale for udvidelsen) og positiv brugerøkonomi for de kunder, der er omfattet af projektet.

Næstved Kommune skal godkende projektforslaget og det skal gennemføres inden for 5 år.

Hvert projekt har sit eget liv og økonomi som vurderes individuelt. Det betyder, at forudsætningerne for beregning af tilslutningsbidraget er vidt forskellige.

I perioden 2017 til 2023 har vi udarbejdet 3 projektforslag, hvor tilslutningsbidraget er beregnet til henholdsvis 0 kr., 60.653 kr. og 84.110 kr. for en ejendom under 300 m².

Udarbejdelse af et projektforslag tager ca. 6 måneder. Dertil skal lægges den kommunale myndighedsbehandling på ca. 3-5 måneder. Det kan ske, at der efterfølgende/efter den kommunale myndighedsbehandling bliver klaget over et projektforslag til Energiklagenævnet. I givet fald forlænges myndighedsbehandlingen med flere år. Hvilket blandt andet var tilfældet med et af vores første projektforslag. Anlægsfasen løber op til 5 år efter godkendelsen af projektforslaget.

Når der går så lang tid fra udarbejdelsestidspunktet af et projektforslag, indtil det faktiske anlægsarbejde kan starte, sker der ofte ændringer i forudsætningerne, som ligger til grund for beregningen af tilslutningsbidraget.

Indenfor de seneste 2 år har vi oplevet en helt unormal stigning i omkostningen til anlægsarbejder, som kan henføres til de store omvæltninger, der generelt har været i samfundet, med en høj inflation, mangel på arbejdskraft og forsyningssvigt af materialer. Dertil kommer en meget stor efterspørgsel på fjernvarmeprojekter i hele Danmark, som presser anlægsomkostningen op.

Beregningsforudsætninger

Et projektforslag består af mange beregningsforudsætninger som anlægsomkostninger til produktionsanlæg, valg af produktionssammensætning, placering af produktionsanlæg, energipriser, anlægspriser på ledningsarbejder, renten og ikke mindst energitætheden 1).

I nedenstående tabel kan ses, hvorledes nøgle-forudsætningerne har ændret sig over tid.

Projektforslag		2017	2022	2024
+ Ledningsanlæg	Indeks	100	132	192
+ Renten	Indeks	100	67	117
+ Gaspris	Indeks	100	175	169
+ Andel af gas		14,0%	37,0%	0,5%
+ Affaldsvarmepris		Marginalpris 3)	fuld pris	fuld pris
+ Energitæthed		høj	lav	lavere
+ Nyt produktionsanlæg		nej	nej	ja
+ Statstilskud		nej	ja	ja
Tilslutningsbidrag	kr.	0	60.653	84.110

Ledningsanlæg.

Prisen på ledningsanlæg er steget igennem perioden og er en væsentlig årsag til stigningen i tilslutningsbidraget.

Renten.

Renten har ligeledes ændret sig og medvirker til stigning i tilslutningsbidraget i 2024.

Gaspris.

Omkostningen til gas har ligeledes ændret sig fra 2017 til 2022. Ud over at gasmængden til dækning af varmebehovet i 2022-projektet steg væsentligt, er enhedsprisen steget med 75%, hvilket medvirker til en stigning i tilslutningsbidraget. I 2024-projektet har denne faktor en mindre betydning, da gassen bliver udfaset og erstattet med et nyt produktionsanlæg, baseret på halm og el.

Affaldsvarmepris.

I 2017-projektet blev det lagt til grund, at affaldsvarmeprisen kunne indkøbes til en marginalpris på 100 kr./MWh mod normalt 360 kr./MWh, ud fra den antagelse, at alle faste omkostninger hos affaldsvarmeleverandøren var betalt og en øget energimængde fra affaldsforbrændingsanlægget ville bevirke en billigere affaldsvarmepris for alle. I 2022-projektet stoppede denne forudsætning, da den omkostningsbestemte pris på affaldsvarme kom over prisloftet²⁾ og en øget energimængde fra affaldsforbrændingsanlægget ikke er tilstrækkeligt til, at den omkostningsbestemte varmepris giver en billigere affaldsvarmepris end det fastlagte prisloft.

Energitæthed.

Etablering af et fjernvarmesystem sker altid i den rækkefølge, hvor energitætheden¹⁾ er højest, således der skabes en god økonomi for nye kunder og mindst mulig risiko for eksisterende kunder. Områderne i byen "samles i klumper", som kan gennemføres indenfor den lovbestemte tidsfrist på 5 år. Denne strategi betyder, at jo senere et område af byen bliver omfattet af et projektforslag jo højere bliver tilslutningsbidraget.



Produktionsanlæg.

Hele formålet med projektet er at erstatte gas med et mere CO₂-neutralt brændsel og derved nedbringe CO₂-udslip. Hvis vi ikke etablerer et produktionsanlæg, men blot erstatter individuelle gasfyr med fjernvarmeselskabets gaskedler, vil det give en negativ samfundsøkonomi og projektet er derved ulovligt.

For at kunne dække det øgede varmebehov, udvidelsen af fjernvarmeområdet og samtidig lovliggøre projektet, skal der etableres et nyt produktionsanlæg. Vi har valgt den bedste samfundsøkonomiske sammensætning af produktion med en investering i halmkedel og elkedel.

Investeringen og den løbende driftsøkonomi i det nye anlæg er indregnet i den samlede økonomi, således den fordel (eller ulempe) anlægget måtte give til eksisterende kunder, er afbalanceret i det selskabsøkonomiske resultat og det resulterende tilslutningsbidrag for nye kunder.

Statstilskud.

I 2021 introducerede Folketinget en tilskudsordning til fjernvarmeprojekter. Efter en hurtig myndighedsbehandling i Næstved Kommune var vi så heldige at få tildelt midler både i 2022 og 2023 inden puljen var tom. Puljen blev udloddet efter først-til-mølle-princippet. Dette tilskud har medvirket til at nedbringe de negative økonomiske faktorer.

Afslutning.

Det skal præciseres, at beregningsforudsætningerne skal ses og bedømmes i sin helhed. Forskellen i tilslutningsbidraget kan derfor ikke forklares ved enkeltstående faktorer. Det er faktorernes indbyrdes sammenhæng på beregningstidspunktet, der har betydning for størrelsen af tilslutningsbidraget.

Grønt omstillingsbidrag.

For at gøre det muligt at tilslutte sig fjernvarmesystemet uden at skulle erlægge et større tilslutningsbidrag her og nu, tilbyder vi, at der i stedet betales et tillæg til den normale varmepris over 20 år. Vi kalder det grønnt omstillingsbidrag.

I den forbindelse får Næstved Fjernvarme en renteomkostning, som skal betales af de kunder der vælger det grønne omstillingsbidrag. Når tilslutningsbidraget på 84.110 kr. skal betales over 20 år med en kalkulationsrente på 3,5% giver det en årlig betaling på 5.918 kr. – samlet 118.360 kr.

Der er ikke tale om et lån i traditionel forstand, hvor man modtager en årlig lånopgørelse, rentefradrag, indfrielsesmulighed mv. Det grønne bidrag er fast, og ændres ikke over tid. Kalkulationsrenten giver ikke ret til skattefradrag.

Priser hos andre fjernvarmeselskaber.

Det er de samme non-profit-regler og regler om positiv selskabsøkonomi, der gælder for alle fjernvarmeselskaber i Danmark. Selskaberne har som udgangspunkt 3 metoder til sammensætning af kundens betaling af omkostningerne ved udvidelse af et fjernvarmeområde.

- Metode 1: Der betales et engangsbeløb (tilslutningsbidrag), hvor kunden betaler hele deres andel af omkostningerne på en gang.
- Metode 2: Der betales en mindre del af omkostningerne ved projektstart (tilslutningsbidrag) og derefter betales et tillæg til den normale varmepris.
- Metode 3: Der betales 0 kr. ved projektstart. Hele kundens andel betales som et tillæg til den normale varmepris.



Os bekendt er Næstved Fjernvarme det eneste fjernvarmeselskab i Danmark, der tilbyder en valgfri betalingsform, hvor kunden selv kan vælge mellem metode 1 eller metode 3.

Ligesom der er forskel i vores tilslutningsbidrag over tid, så er der også meget forskel på tilslutningspriser fjernvarmeselskaber imellem. Forudsætningerne de enkelte selskaber har til rådighed er vidt forskellige. Det er heller ikke unormalt, at der er regionale forskelle i prisniveauet for anlægsarbejder.

Som det fremgår af ovenstående, er der mange faktorer der spiller ind ved fastlæggelse af størrelsen af tilslutningsbidraget. Ikke ét fjernvarmeprojekt i Danmark er ens og derfor kan tilslutningsbidrag selskaberne imellem heller ikke sammenlignes.

Det er derfor ikke muligt for Næstved Fjernvarme at forholde sig til og kommentere på forskellige finansieringsmetoder, størrelsen af tilslutningsbidraget og indholdet i projekter fra andre fjernvarmeselskaber.

Ordforklaring

- 1) **Energitæthed:** Energitætheden er høj når store ejendomme med stort energiforbrug ligger tæt sammen. Det betyder, at etableringsomkostningen ved ledningsnet er lav pr. m² bolig og det betyder igen, at tilslutningsbidraget bliver lavt. Omvendt når energitætheden er lav (mindre ejendomme og/eller længere mellem ejendommene), her bliver tilslutningsbidraget højt.
- 2) **Prisloft:** Staten fastsætter hvert år en maksimalpris for, hvad affaldsvarme må koste. Næstved Fjernvarme betaler 60% af omkostningerne ved driften af affaldsforbrændingsanlægget også kaldet omkostningsbestemt varmepris.
- 3) **Marginalpris:** Prisen for energi, hvor de faste omkostninger ikke er indregnet.

